

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ ВИРОБНИЦТВА КАКАО, ШОКОЛАДУ ТА ЦУКРОВИХ КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ

С.А. Ніколаєнко¹, Г.М. Коптєва²

¹ *магістрант кафедри менеджменту, НТУ «ХПІ», Харків, Україна*

² *професорка кафедри менеджменту, докт. екон. наук, НТУ «ХПІ», Харків, Україна
serhii.nikolaienko@emmb.khpi.edu.ua*

Харчова промисловість будь-якої країни займає першорядну роль у підході до вирішення завдань щодо задоволення потреб серед населення країни щодо продуктів харчування високої якості, є комплексною галуззю, яка займається переробкою сільськогосподарської продукції.

На початку 2022 року українська харчова промисловість майже на 90% забезпечувала внутрішній ринок високоякісними продуктами харчування. Крім цього, ця галузь відіграє важливу роль у зовнішній торгівлі країни, складаючи понад половину зовнішньоторговельного обороту сільськогосподарської продукції в Україні. Харчова промисловість включає в себе більше 40 різних галузей і видів виробництва, які знаходяться в експлуатації у понад 5000 підприємств, які виробляють широкий спектр продуктів харчування.

Розвиток цієї галузі включає в себе повний цикл технологічних процесів, від первинної обробки сільськогосподарської сировини до випуску безпечних і якісних харчових продуктів, які відповідають найвищим стандартам, та їх експорт на світові ринки. Цей напрямок є ключовим пріоритетом для галузевої експортної стратегії.

Виявлені деякі глобальні тенденції на ринку кондитерської продукції, серед яких можна виділити наступне:

- зменшення темпів зростання споживання кондитерської продукції на світовому ринку призводить до посилення конкуренції;
- багато українських виробників активно розширюють свою присутність на закордонних ринках, відкривають нові напрями експорту;
- водночас спостерігається скорочення споживання кондитерських виробів на основі цукру.

Виробники кондитерських товарів зазвичай закупають какао-боби в країнах Африки, що є основними постачальниками цього сировинного матеріалу. Завдяки відсутності альтернативних джерел постачання, ціна продукції формується на основі цін на такі боби. Серед найбільших постачальників з Африки, Гана займає друге місце за обсягом транспортування какао-бобів і планує диверсифікувати свої постачання, зокрема, на ринки Китаю та Азії. Така співпраця між Китаєм та Ганою може вплинути на постачання сировини в Україну, що в свою чергу може призвести до підвищення вартості сировини та, в результаті, підвищення цін на кондитерські товари.

Вплив зниження вартості гривні на імпортовану сировину, яка використовується у виробництві кондитерських товарів, призвів до зростання попиту на недорогі продукти, такі як вафлі, пряники, крекери. Однак, виробництво недорогих продуктів з високоякісної сировини стало нерентабельним. В результаті, збільшений попит на бюджетний сегмент солодощів призвів до змін у виробництві найпопулярніших товарів, зокрема до зміни технологій. Відтепер кондитерські підприємства почали використовувати вітчизняні або менш дорогі компоненти, щоб замінити імпортовану сировину.

Таким чином, в сучасних умовах можна визначити чотири основні категорії проблем, що впливають на розвиток кондитерської галузі:

1 Фінансові проблеми, які включають в себе виклики, пов'язані зі здатністю підприємств залучати достатні фінансові ресурси для свого функціонування та розвитку.

2 Зниження купівельної спроможності населення, що ставить під загрозу попит на кондитерські вироби через обмежену можливість споживачів придбати їх.

3 Проблеми, пов'язані з внутрішньою політикою держави, що включають в себе аспекти регулювання та оподаткування, які можуть негативно впливати на діяльність кондитерських підприємств.

4 Проблеми, пов'язані зі збутом, що означають складнощі у просуванні та реалізації кондитерських виробів на ринку, конкуренцію з іншими брендами, а також залежність від ефективності дистрибуційної системи.

Зазначені категорії проблем є важливими факторами, які впливають на розвиток кондитерської галузі в сучасному світі та Україні.

Українським виробникам важливо шукати шляхи для виходу на міжнародний ринок, зокрема на азійський ринок, з метою збільшення обсягів продажів. Це обумовлено високими темпами економічного зростання в цих країнах, що сприятиме підвищенню виробництва кондитерської промисловості та збільшенню споживчого попиту. Однак для українських виробників дизайн упаковки та смакові властивості можуть стати великою проблемою, оскільки населення країн Азії віддає перевагу непоєднаним смакам і вибирає креативний дизайн упаковки для кондитерських виробів. Тому українським компаніям необхідно адаптувати свої стандарти до світових тенденцій кондитерського ринку, розширити асортимент продукції та працювати над розробкою привабливого та креативного дизайну упаковки.

Основні типи продукції в кондитерській галузі країни включають:

1 Виробництво хліба та хлібобулочних виробів, включаючи борошняні кондитерські вироби, торти і тістечка, що мають короткий термін зберігання.

2 Виробництво сухарів і сухого печива, включаючи борошняні кондитерські вироби, торти і тістечка, які можуть зберігатися тривалий час.

3 Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів.

Як бачимо із рис. 1., кондитерська галузь, так як і інші галузі промисловості України знизила обсяги виробництва продукції істотно у 2022 році.

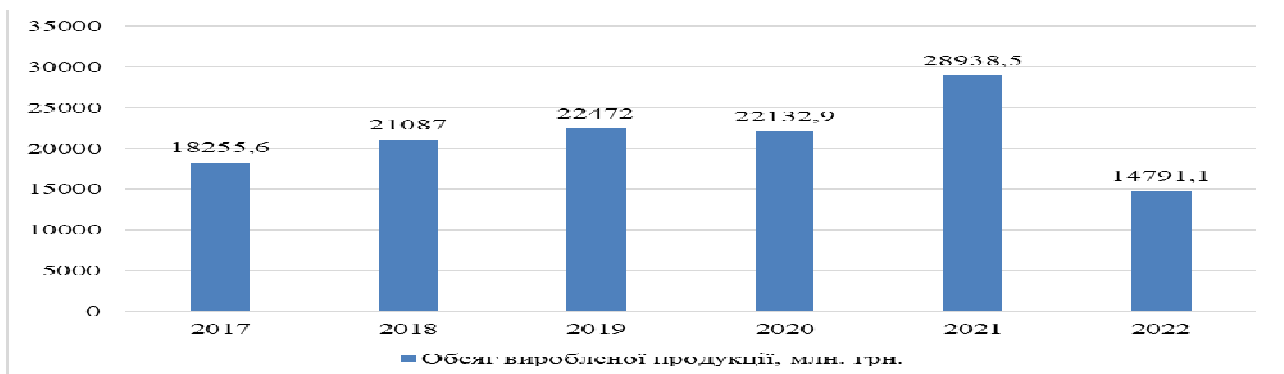

Рис. 3 – Обсяг виробництва какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів

Виробники української кондитерської продукції мають наступні переваги: значне розширення асортименту продукції; наявність добре кваліфікованих та підготовлених кадрів; підтримка репутації виробника на ринку; можливість розширення ринку збуту як вітчизняного, так і зарубіжного.